

Raadsmededeling openbaar

Nummer : 141-2023
Datum : 27 oktober 2023
B&W datum : -
Beh. Ambtenaar : S. van Erkelens
Portefeuillehouders : mr. A.B. Stapelkamp, T.M.M. Kok, J.C. Wikkerink
Onderwerp : Opvang vluchtelingen en statushouders 9

Aanleiding:

Sinds ruim een jaar ontvangt u regelmatig een update. In eerste instantie van de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Inmiddels gecombineerd met informatie over de landelijke en regionale ontwikkelingen van de opvang en huisvesting van asielzoekers en statushouders en de situatie in de gemeente Aalten. In deze mededeling is tevens meegenomen de vaststelling van de benodigde aantallen opvang-/huisvestingsplekken voor (Oekraïense) vluchtelingen en statushouders in de gemeente Aalten. Die aantallen zijn deels als opgave aan de gemeente Aalten opgelegd door hogere overheden en deels afkomstig uit regionale afspraken.

Inhoud mededeling:

Achterhoekse aanpak huisvesting statushouders en vluchtelingen

In de Provinciale Regietafel (PRT) Migratie en Integratie, worden, vooruitlopend op de Spreidingswet in subregionale overleggen gezamenlijk plannen voor opvang en huisvesting ontwikkeld, voor zowel regionale (spreiding van) opvang voor asielzoekers als voor statushouders en Oekraïense vluchtelingen. De subregio Achterhoek kiest ervoor de taakstellingen en opgaves in samenhang te bekijken en in onderlinge afstemming in te vullen. Eind mei is hieruit de 'Achterhoekse aanpak huisvesting statushouders en vluchtelingen' voortgekomen.

De gemeentelijke plannen zijn afgelopen zomer in een subregionaal plan samengebracht, dit wordt op korte termijn bij de PRT Migratie en Integratie ingediend. Na vaststelling van de afspraken voor opvang door de PRT, dient de Commissaris van de Koning in het vierde kwartaal 2023 het Gelderse plan in bij de Landelijke Regietafel (LRT).

Opvang Oekraïense ontheemden – 200 extra noodopvangplekken in VNOG-verband

Op 20 oktober 2023 heeft er een extra Veiligheidsberaad plaatsgevonden. Aanleiding hiervoor is het signaal van de gemeente Amsterdam dat zij zich genoodzaakt zien hun hub, de plek waar ontheemden uit Oekraïne zich kunnen melden, tijdelijk te moeten sluiten omdat er vanuit daar onvoldoende doorstroom mogelijk is naar gemeentelijke opvanglocaties.

Staatssecretaris Van der Burg (JenV) heeft daarom in het Veiligheidsberaad verzocht om 200 extra noodopvangplekken te realiseren per veiligheidsregio in ieder geval tot 1 januari 2024. Hiermee moeten op korte termijn 5.000 extra plekken gerealiseerd worden. Parallel hieraan kan doorgewerkt worden aan het realiseren van meer structurele opvangplekken conform de opvangopgave van 97.000 opvangplekken per 1 februari 2024.

Uitwerking regionale afspraken in de gemeente Aalten

Hoewel asielzoekers en (oorlogs)vluchtelingen in principe niet gehuisvest worden in sociale huurwoningen, ontstaat er wel een concurrerende ruimtevrage met reguliere (sociale) woningbouw. Voor de kortere termijn zijn daarom (nood)oplossingen nodig. Op dit moment laten de cijfers zien dat op alle gebied (de opgave asielopvang, Oekraïense ontheemden én de taakstelling statushouders) onze gemeente achterloopt. De gemeente Aalten conformeert zich aan de regionale aanpak en de extra opdracht aan het VNOG en is voornemens om aan haar taakstelling (resultaatverplichting) voor statushouders en opgaves (inspanningsverplichting) voor asielzoekers en Oekraïense vluchtelingen

te voldoen. Een en ander is onderdeel worden van het project in het kader van het landelijke programma 'Een thuis voor iedereen'.

Lokaal actieplan

Het afgelopen half jaar is gewerkt aan het actieplan, met de nodige resultaten. Zo heeft er een screening plaatsgevonden van leegstaand (particulier) vastgoed, zijn potentiële locaties, (bekende) woningbouwprojecten en potentiële locaties voor versnelde bouw in beeld gebracht en zijn gesprekken gevoerd met De Woonplaats.

In totaal gaan er 3 taskforces aan de slag met nader onderzoek en zo mogelijk realisatie van grote onbebouwde locaties, leegstaande gebouwen en locaties voor versneld bouwen. Daarbij wordt ingezet op huisvesting voor de onderstaande aandachtsgroepen:

- 165 Oekraïense vluchtelingen (in gemeentelijke opvanglocaties, GOO)
- 100 asielzoekers
- 100 statushouders (per jaar, afhankelijk van definitieve taakstelling)
- 6 crisisopvanglocaties

Realisatie is afhankelijk van vele (externe) factoren en zeker bij grote onbebouwde locaties en locaties voor versneld bouwen, is dit niet binnen zeer korte termijn geregeld. Wij verwachten op het gebied van leegstaande panden echter wel in het eerste kwartaal van 2024 de eerste concrete resultaten. Uiteraard streven wij ernaar om al eerder resultaten te boeken.

Hierna nog een update van de situatie voor Oekraïense vluchtelingen, statushouders en asielzoekers, zowel landelijk als in de gemeente Aalten.

OEKRAÏENSE VLUCHTELINGEN

Landelijk beeld opvang

Wekelijks publiceert het ministerie van Justitie en Veiligheid de cijfers over de capaciteit en bezetting van bedden in gemeentelijke opvanglocaties: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/opvang-vluchtelingen-uit-oekraïne/cijfers-opvang-vluchtelingen-uit-oekraïne-in-nederland>

Wet- en regelgeving

Toen miljoenen mensen uit Oekraïne op de vlucht sloegen voor de oorlog met Rusland heeft de Raad van de Europese Unie op 4 maart 2022 de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) in werking gesteld. Hiermee hebben vluchtelingen uit Oekraïne in alle EU-lidstaten tijdelijk recht op opvang, medische zorg, werk en onderwijs. Omdat de oorlog in Oekraïne nog niet voorbij is, hebben de EU-lidstaten met elkaar besloten om de huidige RTB met een jaar te verlengen, tot en met 4 maart 2025. De huidige nationale wet- en regelgeving waarin dit geregeld is blijft ook van kracht tot 4 maart 2025.

Huidig lokaal beeld opvang

De gemeente Aalten heeft momenteel 71 gemeentelijke opvangplekken (GOO) op 11 locaties. Naast de realisatie van nieuwe locaties zijn ook een aantal particuliere opvanglocaties (POO) inmiddels omgezet naar GOO. Aan Oekraïense gasten die bij een gastgezin in een POO verbleven is, in goed overleg met de gastgezinnen, het aanbod gedaan voor doorstroom naar een GOO. In een aantal gevallen is hiervan gebruik gemaakt, anderen hebben samen met hun gastgezin besloten om de huidige POO situatie te handhaven voor een periode van minimaal zes maanden. Er verblijven nog 13 personen in een POO, op zeven locaties.

De regionale afspraak over de opvang van Oekraïense vluchtelingen, statushouders en asielzoekers en de opdracht voor extra opvangplekken betekenen dat er voor de opvang van Oekraïners in de regio én in de gemeente Aalten momenteel niet voldoende plekken zijn. Verwachting is dat de instroom van Oekraïense vluchtelingen de komende tijd hoog zal blijven. Dit wordt voor een deel veroorzaakt door extra instroom van Oekraïners uit omliggende landen en door een toename van instroom van arbeidsmigranten uit (veilige delen van) Oekraïne. In de gemeente Aalten is deze gewijzigde samenstelling van de instroom inmiddels ook ervaren.

- ➔ Gemeente Aalten zet in op de realisatie van totaal 165 GOO plekken voor Oekraïense vluchtelingen.

Participatie

In samenwerking met Laborijn, Figulus en Oekraïense vrijwilligers uit Doetinchem is, naar Doetinchems voorbeeld, recent een ontmoetingsplek voor Oekraïners gerealiseerd. Een vaste plek waar kennis kan worden gedeeld, vragen kunnen worden gesteld, netwerk kan worden opgebouwd en samen activiteiten kunnen worden ondernomen. Voor zowel kinderen als volwassenen zullen op vaste wekelijkse momenten verschillende activiteiten worden georganiseerd. Binnenkort wordt op de ontmoetingsplek bijvoorbeeld gestart met Engelse les, gegeven door een Oekraïense lerares Engels die in de gemeente verblijft.

Werk

Momenteel wordt via een vragenlijst bij verschillende (potentiële) werkgevers geïnventariseerd wat bij hen de mogelijkheden zijn voor duurzaam werk voor Oekraïense vluchtelingen. Eventuele belemmeringen en drempels worden in kaart gebracht, om uiteindelijk vraag en aanbod nog beter op elkaar te kunnen afstemmen. Laborijn werkt hierin samen met de Aaltense uitdaging en een aantal lokale werkgevers.

Onderwijs

Met het voortduren van de oorlog blijven Oekraïense vluchtelingen langer dan verwacht in Nederland of besluiten ze soms om helemaal niet meer terug te keren. Bij jongeren in de gemeente die voor het moment van doorstroom van ISK naar vervolgonderwijs staan, isesignaleerd dat de behoefte aan perspectief op hun (Nederlandse) toekomst in relatie tot onderwijs groeit. Met het ISK wordt binnenkort gesproken over de mogelijkheden om hierin eventueel meer gezamenlijk op te trekken.

STATUSHOUDERS

Huisvesting statushouders in Aalten

Gemeente Aalten heeft haar taakstelling voor huisvesting van statushouders voor het eerste halfjaar van 2023 (33) gehaald. Alle statushouders die in deze periode tijdelijk op de HAR locatie in Lichtenvoorde waren gehuisvest, zijn doorgestroomd naar een reguliere woning in de gemeente Aalten. Vanuit de taakstelling voor het tweede halfjaar (42) zijn of worden op korte termijn nog enkele statushouders gehuisvest. Er ligt echter nog een flinke uitdaging voor ons, onze resterende taakstelling voor 2023 is per datum 26 oktober nog 36. Een flink deel van de reeds gehuisveste statushouders heeft gezinshereniging aangevraagd, maar door grote achterstand van de IND in de behandeling hiervan, kan het al snel 1,5-2 jaar duren voor de gezinshereniging een feit is. Hierdoor zullen deze nareizigers dus ook op een veel later moment pas gaan meetellen in de taakstelling, iets dat in voorgaande jaren veelal op veel kortere termijn plaatsvond.

Opvang AMV

De instroom van Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (AMV) neemt nog steeds toe en er is een groeiende behoefte aan AMV-opvangplekken. Met stichting Nidos, Yoin (uitvoerend contractpartner van Nidos) en De Woonplaats wordt overleg gevoerd over de mogelijkheden voor de kleinschalige opvang van AMV-statushouders.

Door de achterstand die bij de IND ook speelt bij de vergunningverlening aan asielzoekers kan het COA te weinig nieuwe statushouders aan gemeentes koppelen. Hierdoor weten wij niet voor wie (aantal gezinsleden en samenstelling) wij huisvesting moeten zoeken, dat maakt het lastig. De verwachting is bovendien dat de achterstand/vertraging in de asielketen ervoor zal zorgen dat we niet voldoende statushouders krijgen toegewezen om onze taakstelling voor 2023 te behalen. In dat geval zal dit worden opgeteld bij onze taakstelling voor 2024.

De taakstelling voor de eerste helft van 2024 kan ieder moment gepubliceerd worden. Er wordt momenteel rekening mee gehouden dat, in verband met bovengenoemde achterstand bij de IND, de taakstelling voor de tweede helft 2023 mogelijk naar beneden wordt bijgesteld. Welke consequenties dit kan hebben op de taakstelling voor 2024 is onvoldoende duidelijk, maar naar verwachting zal de totale taakstelling voor 2024 uiteindelijk toch hoger uitkomen dan dit jaar.

➔ Verwachte huisvestingstaakstelling voor 2024 (en volgende jaren): 80 – 100 statushouders

Inburgering statushouders

Over de inburgering van statushouders (een wettelijke taak van de gemeente) wordt langs de normale lijnen gerapporteerd.

ASIELZOEKERS

Landelijk beeld

Asielzoekers worden door het COA opgevangen in een asielzoekerscentrum (azc). De meeste azc's bieden plek aan 300 tot 1.500 personen. Alleenstaande minderjarige vreemdelingen worden opgevangen in speciale locaties voor jongeren. Is er niet genoeg plek in de asielzoekerscentra, dan vangt het COA asielzoekers tijdelijk op in een noodopvang. Dit zijn locaties met minder voorzieningen dan de standaard opvanglocaties van het COA. Zoals evenementenhallen of vakantieparken. Is ook de noodopvang vol? Dan regelen de gemeenten en veiligheidsregio's crisisnoodopvang. Zie ook bijgevoegde infographic.

In het aanmeldcentrum in Ter Apel komen op dit moment meer mensen aan dan opgevangen kunnen worden. Het COA werkt samen met gemeenten en partners hard aan een oplossing om te voorkomen dat er net als vorig jaar mensen buiten moeten overnachten. Tot op heden is het gelukt om voor iedereen een bed te regelen. Recente ontwikkelingen zijn te volgen op de [website van het COA](#).

Doordat het asielproces al in Ter Apel wordt vertraagd/vastloopt, loopt de druk bij alle azc's en vervolgens ook de nood- en crisisopvang nog altijd op. In de azc's verblijven daarnaast ook ca. 15.000 gekoppelde statushouders, die door de krappe woningmarkt nog niet kunnen uitstromen naar reguliere huisvesting in de koppelgemeente.

Lokaal beeld

Op dit moment worden er geen asielzoekers in de gemeente Aalten opgevangen. Gemeente Aalten conformeert zich aan de regionale afspraken (zie hiervoor) voor de opvang van asielzoekers.

➔ Gemeente Aalten zet in op de opvang van 100 asielzoekers.

Communicatie

In het gemeentenieuws in Aalten Vooruit en De Band is op 13 juni een artikel geplaatst over de huidige uitdagingen om voor de vele verschillende aandachtsgroepen al dan niet tijdelijke woonoplossingen te vinden. Een vervolg hierop – met daarin ook de aantallen mensen die we als gemeente op moeten en willen vangen – is voorzien voor de eerste helft van november. Zodra opvanglocaties in beeld zijn, wordt over de plannen (op de gebruikelijke wijze) gecommuniceerd met omwonenden en andere belanghebbenden.

Bijgevoegd:

- Infographic opvang asielzoekers in Nederland
- 12e flitspeiling Vluchtelingen uit Oekraïne (september)

Opvang van asielzoekers in Nederland

15 september

12^e flitspeiling *Vluchtelingen uit Oekraïne - 13/14 september*

In opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid

Introductie

Aanleiding

Het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) heeft I&O Research gevraagd om flitspeilingen uit te voeren naar de houding van Nederlanders tegenover de komst en de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. De 12de peiling liep van 13 september 9 uur tot en met 14 september 9 uur. De eerste vijf peilingen werden door I&O Research uitgevoerd in de periode 15 maart – 23 juni 2022. Deze peilingen waren in opdracht van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Sinds de zesde peiling (17–18 november 2022) voert I&O Research dit onderzoek uit in opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV). Voor een overzicht van de data van alle peilingen, zie bijlage A.

Uitvoering onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd onder 1.001 Nederlanders van 18 jaar en ouder, die lid zijn van het I&O Research Panel. Dit is ruim voldoende om op basis van de resultaten betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Er zijn 2.900 personen benaderd voor dit onderzoek. De respons op dit onderzoek bedraagt 35 procent.

Op de data is een weging (op randtotalen) toegepast op de volgende kenmerken: leeftijd, geslacht, opleiding, migratieachtergrond, stemgedrag bij de Tweede Kamer verkiezingen in maart 2021 en regio (op basis van de Nielsen–5 indeling). De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee zijn de verhoudingen in de steekproef op deze achtergrondkenmerken representatief voor de werkelijke verhoudingen in de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder.

- In de tekst worden alleen significante verschillen tussen de peilingen benoemd.
- In sommige gevallen tellen percentages niet op tot het totaal of tot meer dan 100 procent. Dit komt door afrondingsverschillen.
- Bij sommige vragen waren meerdere antwoorden mogelijk. Dit staat bij de uitkomsten vermeld.
- In de rode kaders staan significante verschillen benoemd tussen de verschillende gebieden van Nederland (Nielsen–5): de drie grote steden (Amsterdam, Rotterdam en Den Haag) en de omliggende gemeenten¹, het westen exclusief de drie grote steden (Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht), het noorden (Groningen, Friesland en Drenthe), het oosten (Overijssel, Gelderland en Flevoland) en het zuiden (Zeeland, Noord-Brabant en Limburg).
- Sommige stellingen zijn in de loop van de tijd aangepast, waardoor sommige uitkomsten niet één op één vergelijkbaar zijn. Als dit het geval is, staat dit vermeld door middel van een eindnoot. Voor een overzicht van alle eindnoten, zie bijlage B.

¹De omliggende gemeenten betreffen; Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Landsmeer, Schiedam, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Nederlek, Ridderkerk, Barendrecht, Albrandswaard, Leidschendam, Voorburg, Rijswijk, Wassenaar en Wateringen.

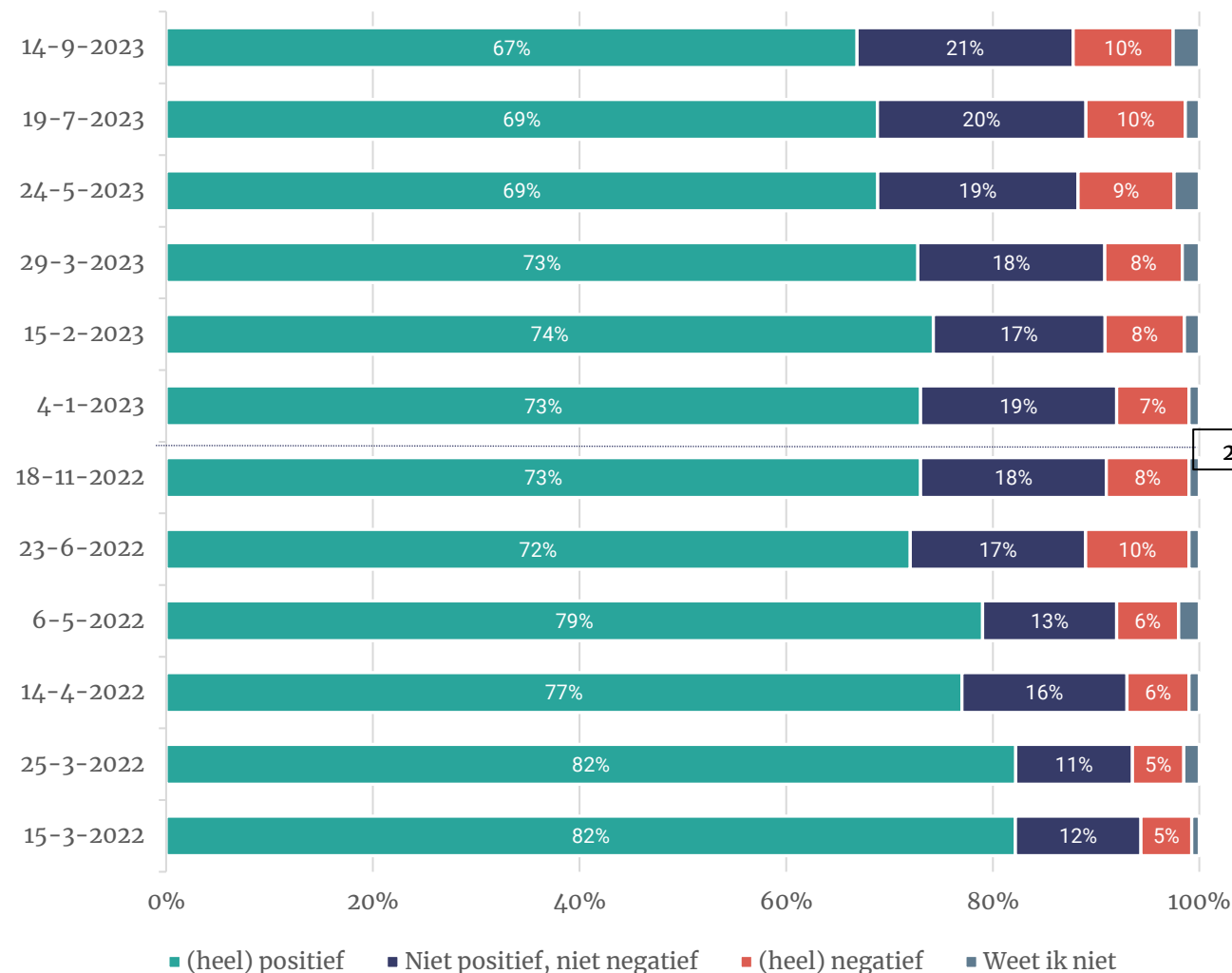
Draagvlak opvang vluchtelingen uit Oekraïne (1)

Twee derde van de Nederlanders is positief over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne (67%). Het aandeel Nederlanders dat positief is, daalt sinds februari '23. Daarvoor was het lange tijd relatief stabiel tussen 72 en 74 procent. Het aandeel Nederlanders dat positief is over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne is op dit moment het laagst sinds het begin van de peilingen in maart '22.

Een vijfde is niet positief, maar ook niet negatief over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland (21%). Tien procent is (heel) negatief. Dit aandeel is sinds januari 2023 langzaam aan het toenemen. Het aandeel ligt significant hoger dan tijdens de metingen tussen maart t/m mei '22 en in januari '23.

Zeventien procent van de inwoners van de drie grote steden en elf procent van de inwoners van het zuiden vindt het (heel) negatief dat vluchtelingen uit Oekraïne worden opgevangen. Dit is significant hoger dan onder de inwoners van het westen (4%).

Figuur 1. Hoe positief of negatief vind je het dat vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland worden opgevangen? Basis: Alle Nederlanders n=1.001

Draagvlak opvang vluchtelingen uit Oekraïne (2)

Vluchtelingen uit Oekraïne kunnen op verschillende manieren in Nederland opgevangen worden. Twee derde geeft aan dat ze de voorkeur geven aan opvang van vluchtelingen uit Oekraïne op zoveel mogelijk locaties verspreid over het land (68%). Dit is ongeveer gelijk aan de vorige metingen, met uitzondering van de eerste meting in maart '23 en de vorige meting in juni '23 (beide 73%). Daarnaast noemen ruim zes op de tien dat ze, als het gaat om langdurige opvang, kleinschalige locaties verkiezen boven de grootschalige locaties (63%). Dit is, op een uitschieter in de vorige meting na (68%), gelijk aan de overige metingen.

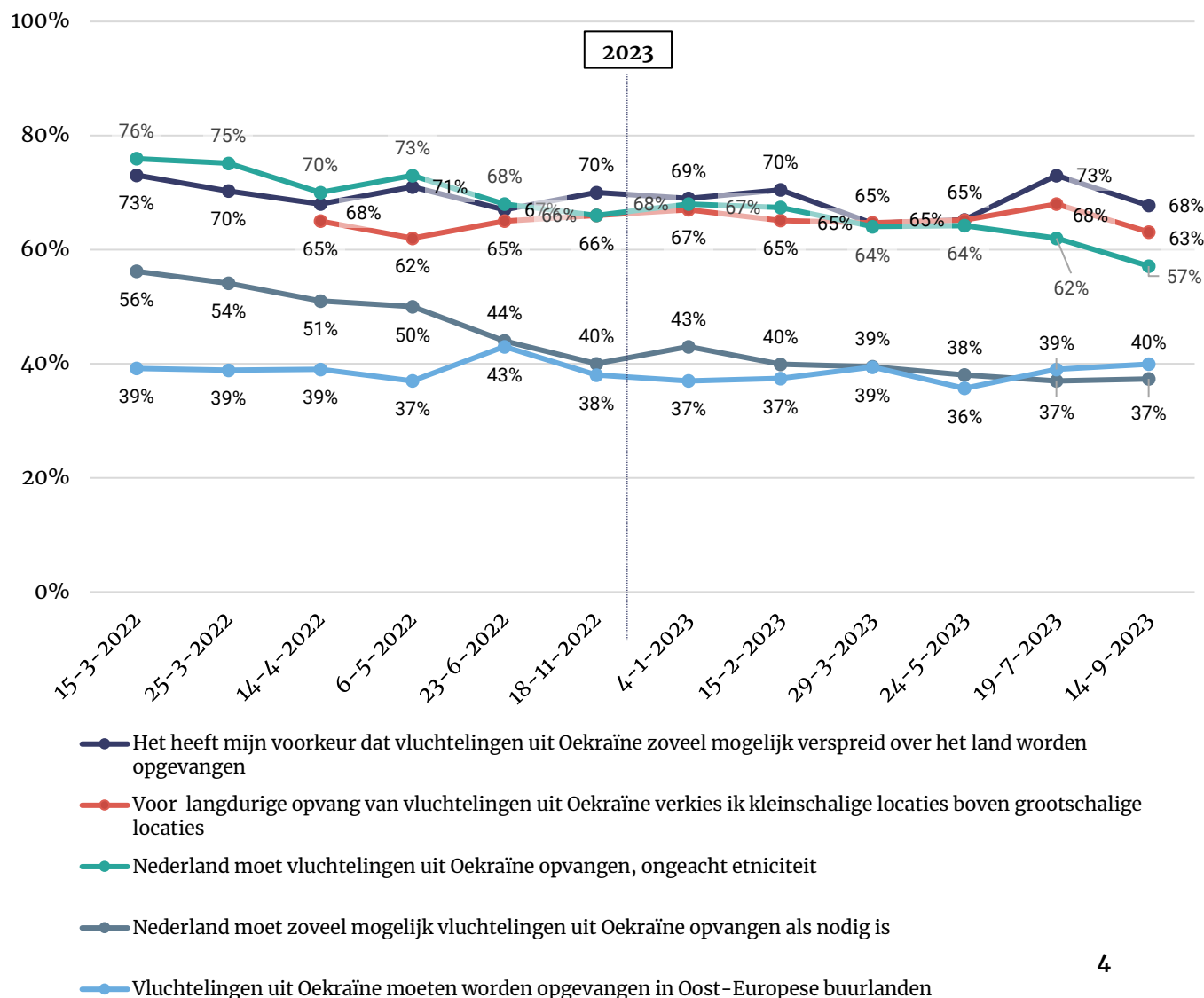
Bijna zes op de tien inwoners (57%) vinden dat Nederland vluchtelingen uit Oekraïne moet opvangen, ongeacht hun etniciteit. Dit is sinds het begin van de meting langzaam aan het afnemen, en momenteel het laagst sinds het begin van de metingen (76% in maart '22).

Tijdens de huidige peiling vinden bijna vier op de tien inwoners dat Nederland zoveel mogelijk vluchtelingen uit Oekraïne op moet vangen als nodig is (37%). Dit is minder dan bij het begin van de metingen (56% in maart '22). Sinds februari '23 is dit aandeel stabiel.

Tijdens de eerste meting, anderhalf jaar geleden, vond 39 procent dat vluchtelingen uit Oekraïne opgevangen moeten worden in Oost-Europese buurlanden, in de huidige meting is dit 40 procent. Dit aandeel is in de tussentijd nagenoeg stabiel gebleven, met een uitschieter naar boven in juni '22 (43%) en naar beneden in mei '23 (36%).

- Bijna de helft van de inwoners van het oosten (48%) en van het zuiden (45%) vinden dat vluchtelingen uit Oekraïne moeten worden opgevangen in Oost-Europese buurlanden, dit is beduidend hoger dan in het westen (32%).
- Vier op de tien inwoners van het noorden (41%), het oosten (40%) en het zuiden (38%) zijn het er (helemaal) mee oneens dat Nederland zoveel mogelijk vluchtelingen uit Oekraïne moet opvangen als nodig is. Dit is beduidend hoger dan in het westen (26%).
- Vijftien procent van de inwoners van de drie grote steden is het oneens met de stelling dat Oekraïense vluchtelingen zoveel mogelijk verspreid over het land worden opgevangen, dit is hoger dan in het westen (5%) en het zuiden (6%).

Figuur 2. In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende stellingen? ^{1 2} Basis: Alle Nederlanders n=1.001

Draagvlak opvang vluchtelingen uit Oekraïne (3)

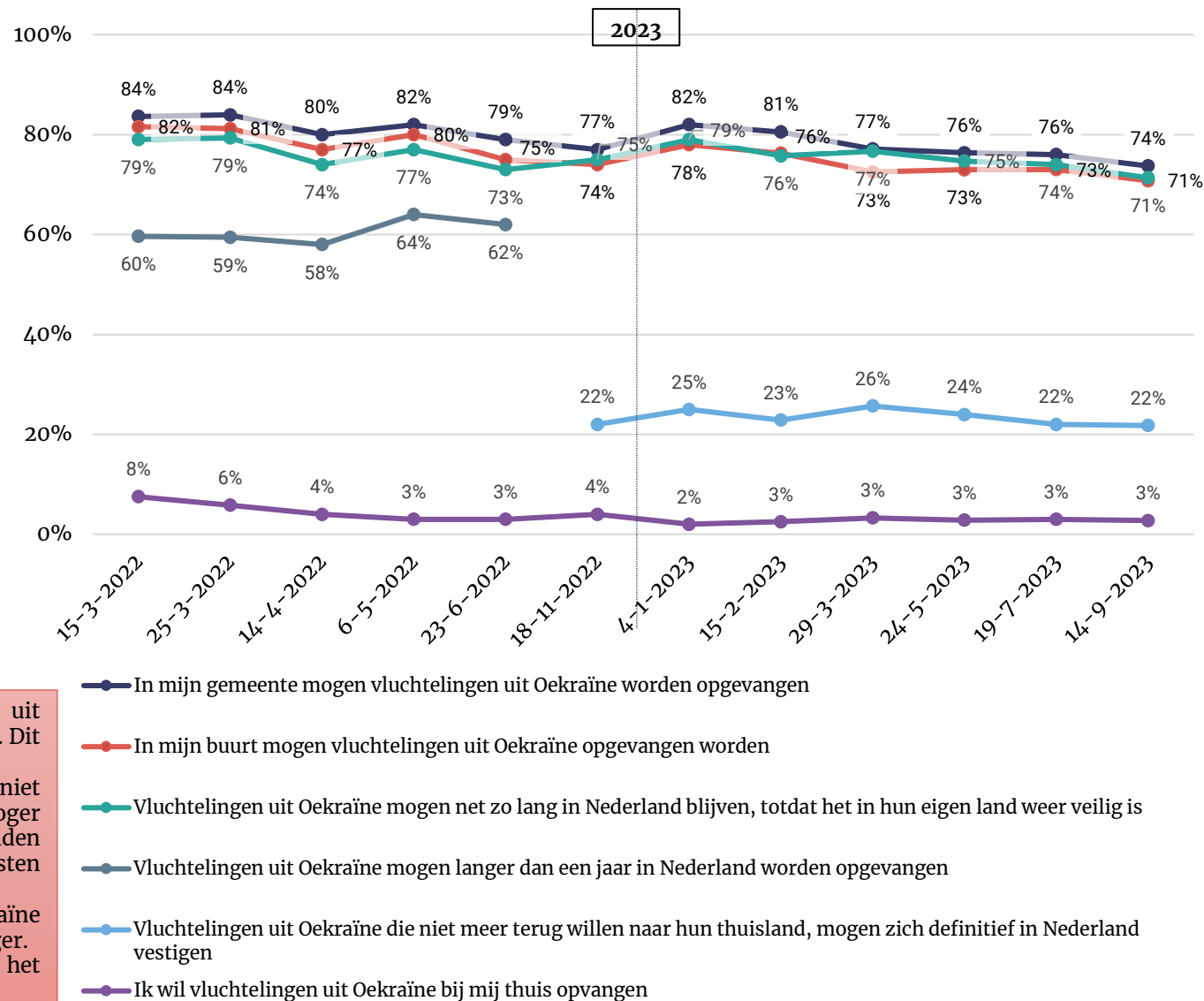
Driekwart van de Nederlanders vindt het goed dat hun gemeente vluchtelingen uit Oekraïne opvangt (74%). Dit is het laagste percentage sinds het begin van de metingen, en significant lager dan in de periodes maart-mei '22 tot januari-februari '23. Hetzelfde beeld geldt voor het draagvlak voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen in hun buurt. Momenteel is hiervoor draagvlak bij zeven op de tien Nederlanders (71%). Op het hoogtepunt lag dit boven de 80 procent.

Met de stelling dat vluchtelingen uit Oekraïne net zo lang in Nederland mogen blijven, totdat het in hun eigen land weer veilig is, zijn zeven op de tien (71%) Nederlanders het (helemaal) eens. Dit is lager dan tijdens de eerste twee metingen in maart '22 (79%) en de meting in januari 2023.

Sinds de meting van 18 november '22 wordt aan Nederlanders gevraagd of vluchtelingen uit Oekraïne die niet meer terug willen naar hun thuisland zich definitief in Nederland mogen vestigen. Tijdens de meting van september '23 is ruim een vijfde het hier (helemaal) mee eens (22%), dit is gelijk aan de vorige metingen, met uitzondering van een uitschieter in maart '23 (26%). De helft van de inwoners (51%) is het oneens met deze stelling.

Bijna negen op de tien (86%) Nederlanders zien het niet zo zitten om vluchtelingen uit Oekraïne thuis op te vangen. Drie procent wil wel vluchtelingen uit Oekraïne bij hen thuis opnemen. Dit is stabiel sinds de meting van 14 april 2022 (4%).

Figuur 3. in hoeverre ben je het eens of oneens met deze stellingen?³ Basis: Alle Nederlanders n=1.001

- Driekwart van de inwoners van het westen (77%) zijn van mening dat vluchtelingen uit Oekraïne net zo lang in Nederland mogen blijven, totdat het in hun eigen land weer veilig is. Dit is hoger dan het aandeel in het noorden (59%).
- Drie op de tien inwoners van het westen (28%) vinden dat vluchtelingen uit Oekraïne die niet meer terug willen naar hun thuisland, zich definitief mogen vestigen in Nederland. Dit is hoger dan in de drie grote steden (15%). In de drie grote steden (57%), het oosten (56%) en het zuiden (57%) zijn inwoners het hier juist vaker (helemaal) mee oneens. Dit is hoger dan in het westen (40%).
- Acht op de tien inwoners van het westen vinden dat in hun gemeente vluchtelingen uit Oekraïne mogen worden opgevangen. In de drie grote steden (64%) en in het zuiden (67%) ligt dit lager.
- Ook als het gaat om draagvlak voor opvang van vluchtelingen is deze bij inwoners van het westen groter dan onder inwoners van de drie grote steden (64%).

Richtlijn Tijdelijke Bescherming (1)

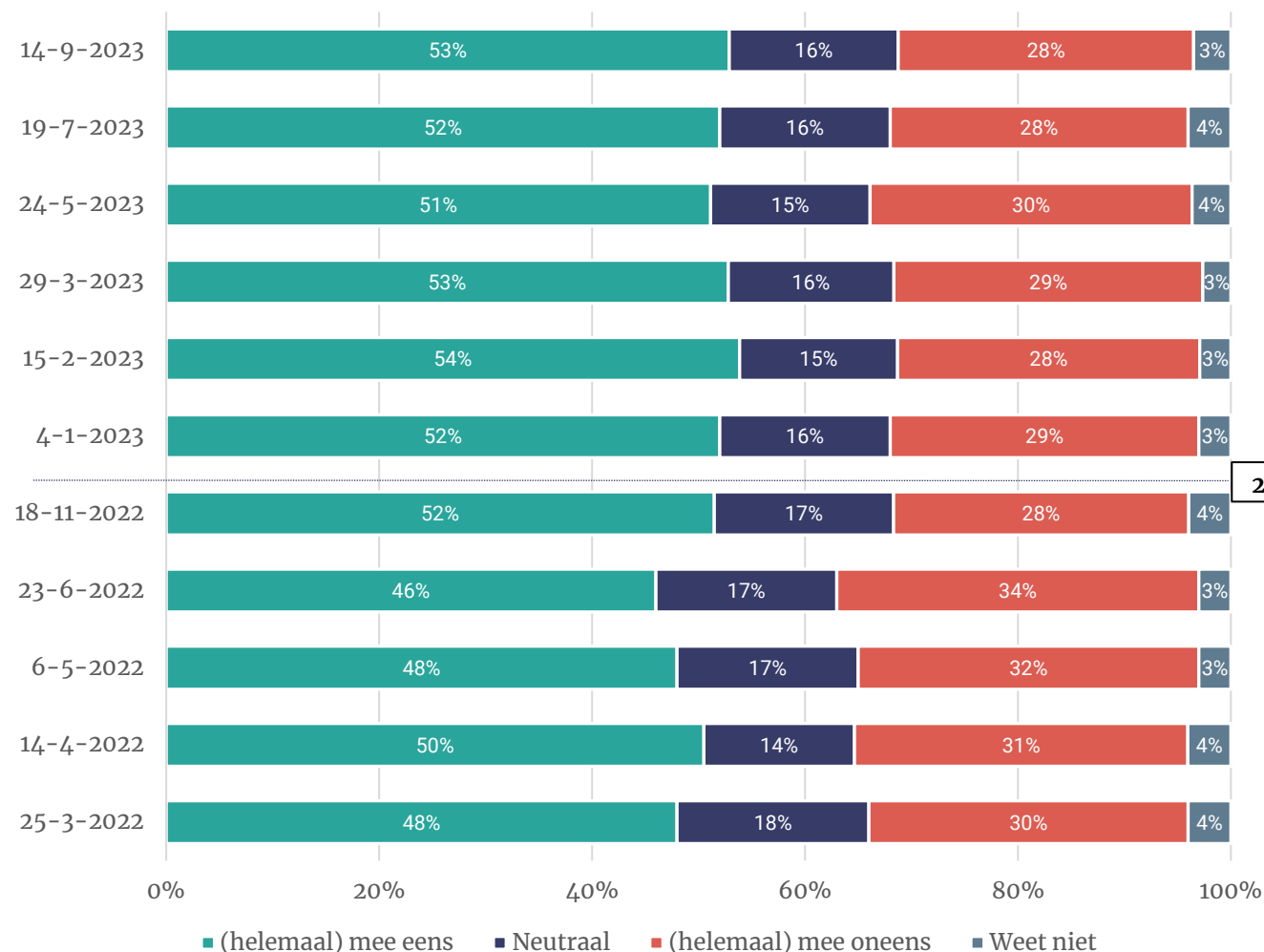
“Vluchtelingen uit Oekraïne kunnen tijdelijke bescherming krijgen in Nederland door de Richtlijn Tijdelijke Bescherming van de Europese Unie. Deze tijdelijke bescherming geeft vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland recht op opvang, medische zorg en onderwijs voor minderjarige kinderen. Daarnaast biedt deze richtlijn de mogelijkheid aan vluchtelingen uit Oekraïne om in Nederland te werken. Deze richtlijn geldt alleen voor vluchtelingen uit Oekraïne en niet voor vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen.”

Inwoners kregen na deze uitleg de vraag of zij het logisch vinden dat vluchtelingen uit Oekraïne een andere status hebben dan vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen.

Tijdens de huidige meting geeft de helft van de Nederlanders (53%) aan dat ze het logisch vinden dat vluchtelingen uit Oekraïne een andere status hebben dan vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen. Drie op de tien inwoners zijn het hier (helemaal) mee oneens (28%). Deze verhoudingen zijn vergelijkbaar met de afgelopen zes metingen. Tijdens de eerste vier metingen in de periode maart-juni 2022 lag het aandeel dat het (helemaal) eens is met de stelling iets lager.

- In de drie grote steden vinden vier op de tien inwoners (40%) het niet logisch dat vluchtelingen uit Oekraïne een andere status hebben dan vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen. In de rest van het westen (25%), het oosten (25%) en het zuiden (24%) ligt dit aanzienlijk lager.

Figuur 5. Het is logisch dat vluchtelingen uit Oekraïne een andere status (Richtlijn Tijdelijke Bescherming) hebben dan vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen?⁴ Basis: Alle Nederlanders; n=1.001

Richtlijn Tijdelijke Bescherming (2)

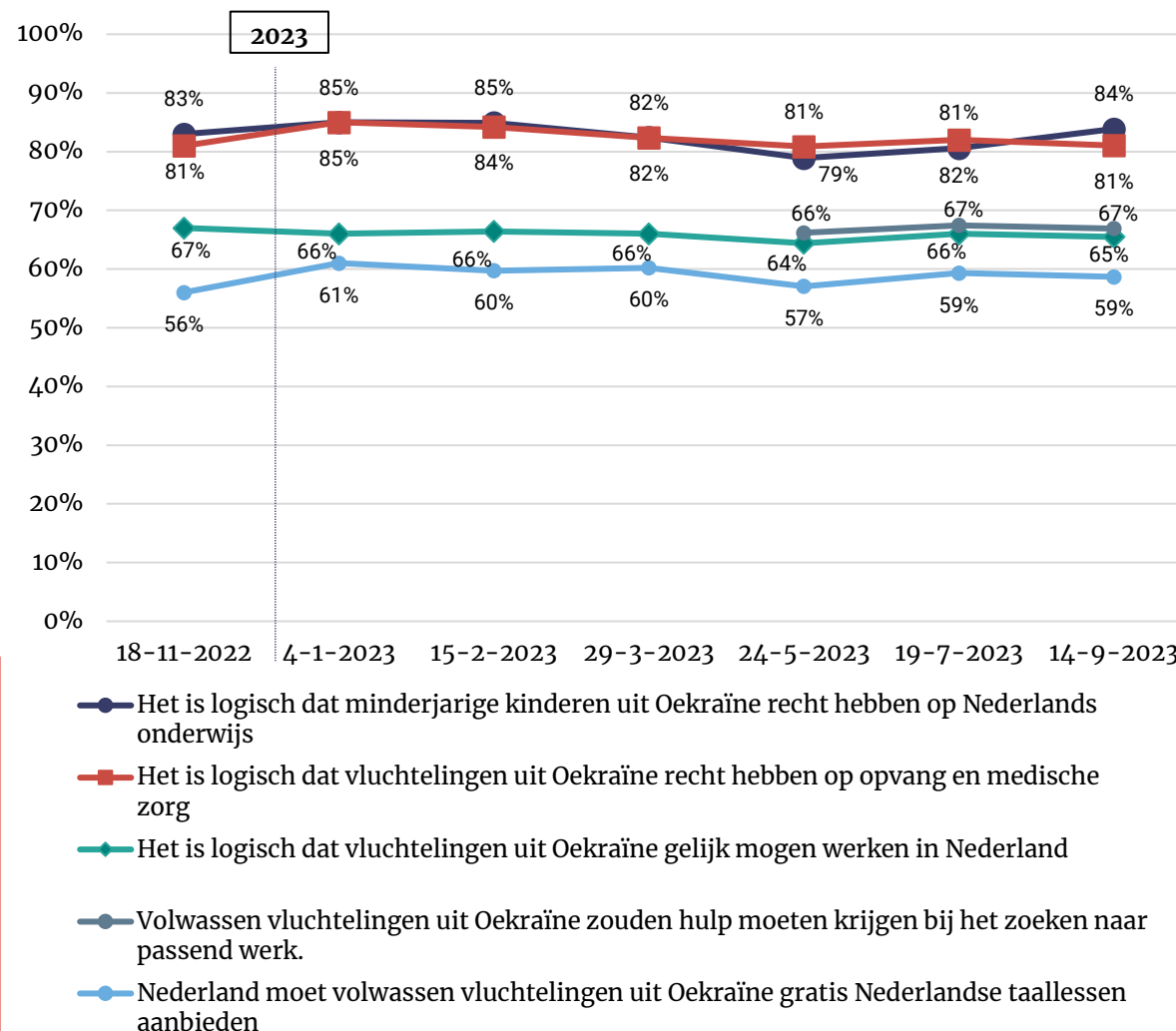
Doordat vluchtelingen uit Oekraïne onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming vallen, komen zij in aanmerking voor onderwijs, opvang, medische zorg en een werkplek. Aan Nederlanders vroegen wij hoe logisch zij het vinden dat vluchtelingen uit Oekraïne hier recht op hebben.

Ruim acht op de tien Nederlanders vinden het logisch dat minderjarige kinderen uit Oekraïne recht hebben op Nederlands onderwijs (84%). Na een daling tijdens de meting van mei (79%), is dit weer gestegen en gelijk aan het niveau van eind 2022. Een even grote groep vindt dat vluchtelingen uit Oekraïne recht hebben op opvang en medische zorg (81%). Deze indicator is na een piek in de eerste twee maanden van 2023 stabiel gebleven rond de 80 procent. Dat vluchtelingen uit Oekraïne gelijk mogen werken in Nederland, vindt twee derde (hele) logisch (65%), een vergelijkbare groep vindt dat vluchtelingen uit Oekraïne begeleiding moeten krijgen bij het zoeken naar passend werk. Over de gehele peilperiode is dit nagenoeg stabiel gebleven rond de 66 procent.

Met de stelling dat Nederland volwassen vluchtelingen uit Oekraïne gratis Nederlandse taallessen moet aanbieden, zijn bijna zes op de tien Nederlanders het (helemaal) eens (59%). Tussen de eerste twee peilingen (november '22 en januari '23) waarin deze vraag is gesteld, steeg dit aandeel van 56 naar 61 procent, waarna de uitkomst stabiel is gebleven.

- Bijna negen op de tien inwoners van het westen vinden het logisch dat vluchtelingen uit Oekraïne recht hebben op opvang en medische zorg (89%). In de drie grote steden (70%), het oosten (80%) en het zuiden (77%) ligt dit aanzienlijk lager. In de drie grote steden is elf procent het (helemaal) oneens met de stelling. In het zuiden is dit negen procent. Beide aanzienlijk hoger dan onder de inwoners van het westen (3%).
- Daarnaast vinden zeven op de tien inwoners van het westen het logisch dat vluchtelingen uit Oekraïne gelijk in Nederland mogen werken, significant hoger dan het aandeel in het oosten (59%). Inwoners van de drie grote steden (20%), het noorden (23%) en het oosten (20%) zijn het beduidend vaker (helemaal) oneens met de stelling in vergelijking met inwoners van het westen (10%).
- Dit is ook terug te zien bij de stelling of Nederland volwassen vluchtelingen uit Oekraïne gratis Nederlandse taallessen aan moet bieden. Een op de vijf inwoners van de drie grote steden (22%), het noorden (23%) en het oosten (19%) zijn het hier (helemaal) mee oneens, beduidend hoger dan het aandeel in het westen (10%).
- Tot slot zien we hetzelfde patroon nog een keer terug bij de stelling over de begeleiding naar passend werk: een op de vijf inwoners van de drie grote steden (18%) en het noorden (18%) zijn het hier (helemaal) mee oneens, significant hoger dan het aandeel van het westen (7%).

Figuur 6. In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende stellingen?^{5 6} Basis: Alle Nederlanders; n=1.001

Opvang vluchtelingen uit Oekraïne

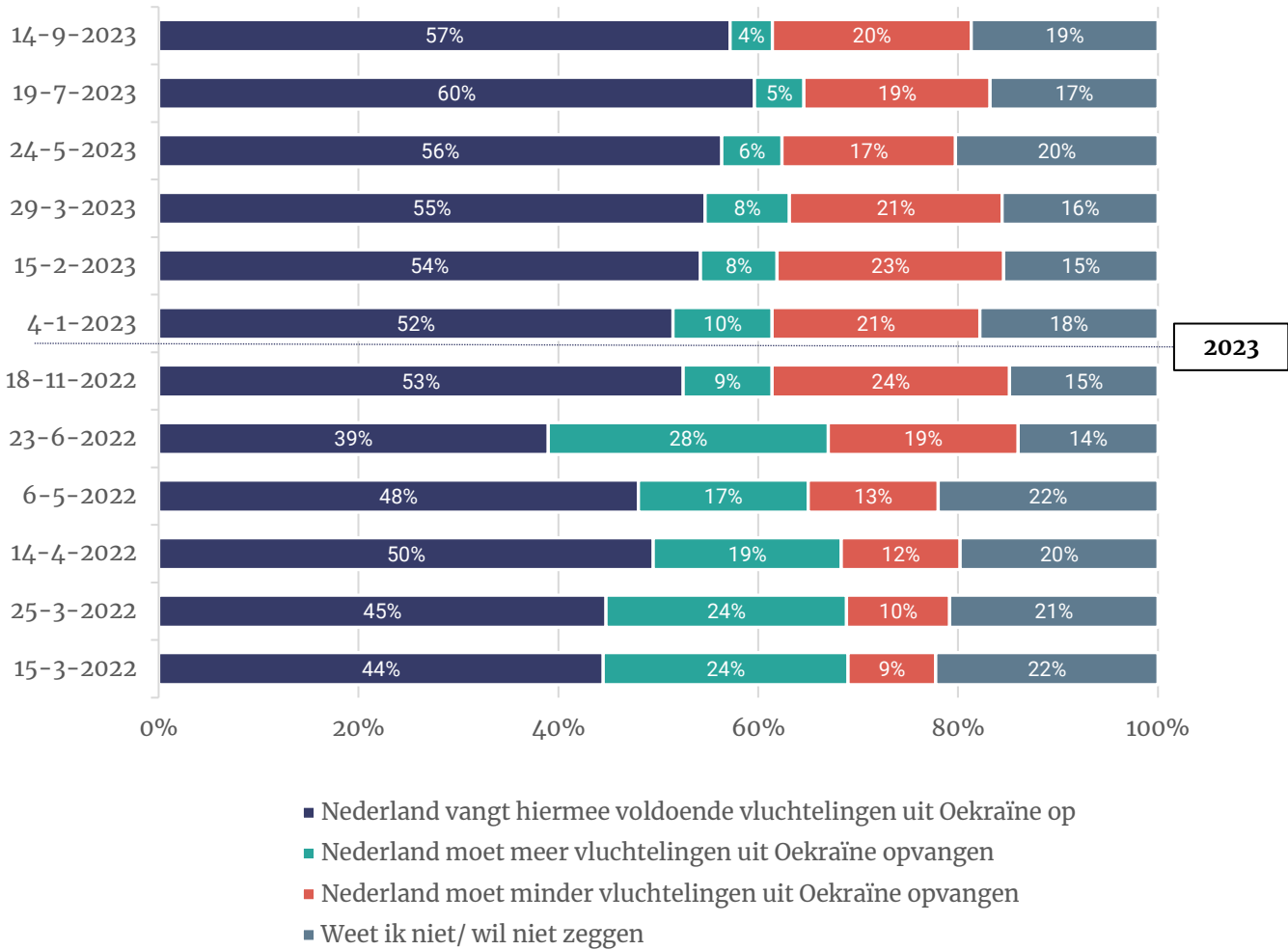
De vraagstelling of Nederland voldoende vluchtelingen uit Oekraïne opvangt, is sinds de eerste peiling met enige regelmaat gewijzigd. Tussen maart en juni 2022 werd er gesproken over 50.000 opvangplekken, om vervolgen tussen november '22 en februari '23 te spreken over 75.000 opvangplekken. Vanaf maart '23 waren dit 90.000 plekken. Momenteel gaat het sinds september '23 over 97.000 opvangplekken per 1 februari 2024. Doordat het aantal opvangplekken in de stelling varieert, is een zuivere vergelijking over de gehele periode niet mogelijk.

Nu Nederland zich voorbereid op de opvang van 97.000 vluchtelingen, vindt ruim de helft van de inwoners dat Nederland hiermee voldoende vluchtelingen opvangt (57%). Een op de vijf vindt dat Nederland minder vluchtelingen moet opvangen (20%). Een klein deel (4%) vindt dat Nederland meer vluchtelingen op moet vangen. Na een stijging tussen mei en juni 2022, is het aandeel dat vindt dat Nederland minder vluchtelingen uit Oekraïne op moet vangen stabiel gebleven (rond de 20%), met een uitschieter tijdens de laatste meting van 2022 (24%). Het aandeel dat vindt dat Nederland voldoende vluchtelingen opneemt, is juist sinds de laatste meting van 2022 steeds licht gestegen tot 60 procent tijdens de vorige meting en is nu stabiel gebleven (57%).

Tot slot, kent het aandeel dat vindt dat Nederland meer vluchtelingen uit Oekraïne op moet vangen, een duidelijke daling sinds de eerste peiling, toen er nog werd gesproken over het opvangen van ongeveer 50.000 vluchtelingen. Sinds dit aantal is bijgesteld, zien we een daling in het draagvlak en vindt momenteel nog vier procent van de bevolking dat Nederland meer vluchtelingen uit Oekraïne op moet vangen, een daling van 20 procentpunt sinds de eerste meting.

- Een kwart van de inwoners van het zuiden vindt dat Nederland minder vluchtelingen uit Oekraïne op moet vangen (25%). In het westen ligt dit beduidend lager (13%).

Figuur 8. Gemeenten, veiligheidsregio's en de Rijksoverheid bereiden de opvang van 97.000 vluchtelingen uit Oekraïne voor. Welke stelling geeft jouw gevoel hierover het beste weer ⁷. Basis: Alle Nederlanders; n=1.001

Huisvesting vluchtelingen uit Oekraïne (1)

Ruim vier op de tien Nederlanders (46%) vertrouwen erop dat de toewijzing van langdurige huisvesting voor vluchtelingen uit Oekraïne gebeurt zonder dat dit ten koste gaat van andere groepen op de woningmarkt. Na de eerste drie metingen kende het vertrouwen een lichte daling, waarna het beeld stabiel is gebleven.

Een op de drie is het (helemaal) oneens (35%) met de stelling, en heeft er dus geen vertrouwen in. Dit is gestegen na de derde peiling (35%) en na kleine dip tijdens de eerste twee metingen van 2023, is dit nu weer gestabiliseerd rond de 35 procent.

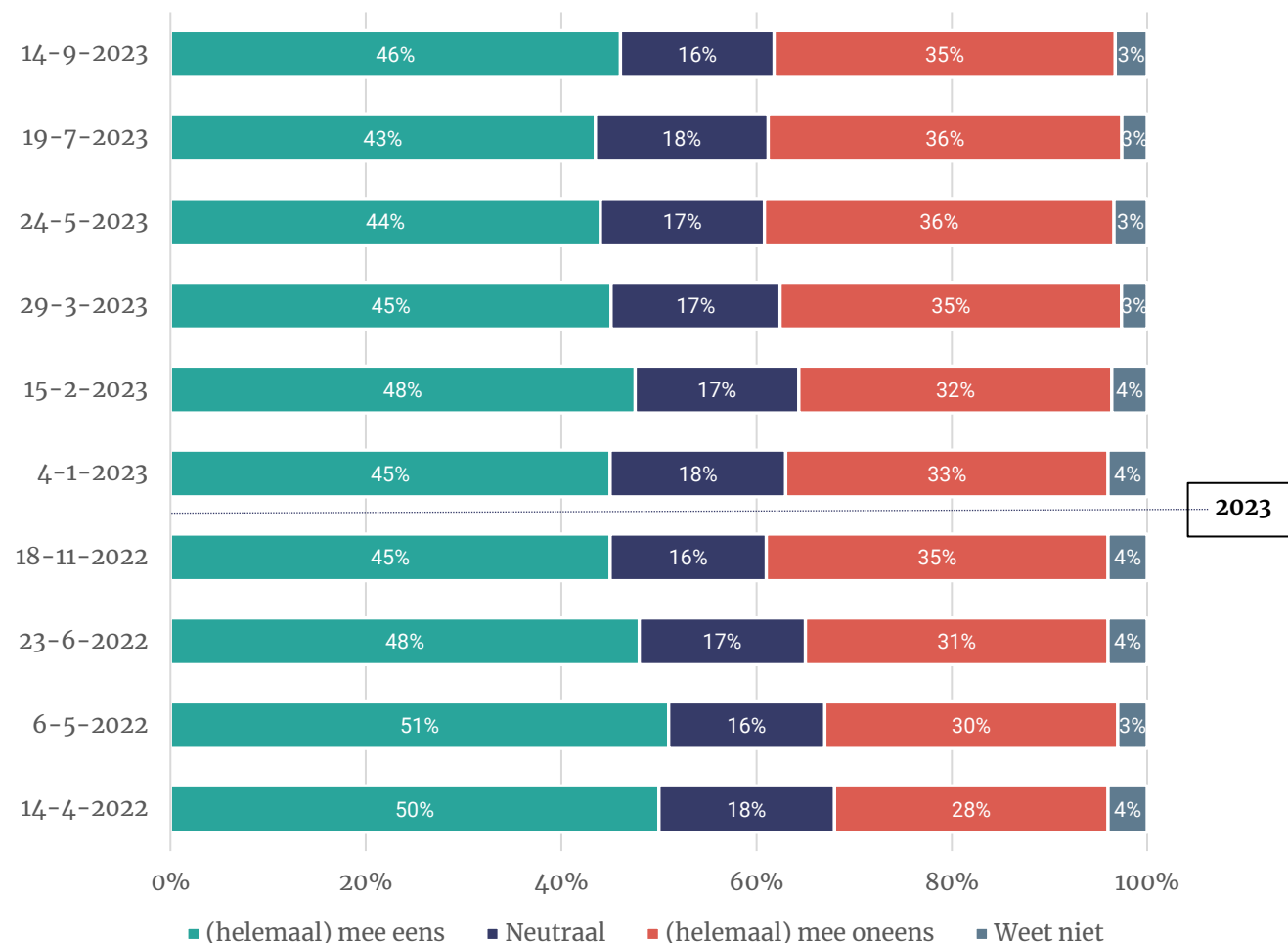
Aan de respondenten is vervolgens gevraagd of ze hun mening konden toelichten. Of inwoners nu wel of geen vertrouwen hebben in de toewijzing zonder dat dit ten koste gaat van andere groepen, over een ding zijn ze het eens: het is een lastige opdracht. *“Dat is natuurlijk onmogelijk, huisvesting voor de ene groep gaat altijd ten koste van een andere groep. Het is een keuze, ervan uitgaande dat zij het het hardste nodig hebben”* aldus een respondent.

Daarnaast zijn er mensen die het niet eerlijk vinden. Er zijn andere groepen in Nederland die ook wachten op een woning, maar nu nog steeds niet aan de beurt komen. Een respondent zegt hier het volgende over: *“Als wachtlijsten voor huisvesting te groot zijn dan ook achter in de rij.”*

Inwoners die er wel vertrouwen in hebben, geven aan dat zij om zich heen zien dat het goed gebeurt: *“Bij ons in het dorp wonen al Oekraïense vluchtelingen en die wonen in het oude gemeentehuis en hebben daar prima voorzieningen en ze houden geen woning bezet.”*

- Vier op de tien inwoners van het zuiden van Nederland (39%) hebben er geen vertrouwen in dat de toewijzing van langdurige huisvesting voor vluchtelingen uit Oekraïne gebeurt zonder dat dit ten koste gaat van andere groepen op de woningmarkt. Dit is beduidend hoger dan in de drie grote steden (27%).

Figuur 9. Ik vertrouw erop dat de toewijzing van langdurige huisvesting voor vluchtelingen uit Oekraïne gebeurt zonder dat dit ten koste gaat van andere groepen op de woningmarkt. Basis: Alle Nederlanders; n=1.001

Huisvesting vluchtelingen uit Oekraïne (2)

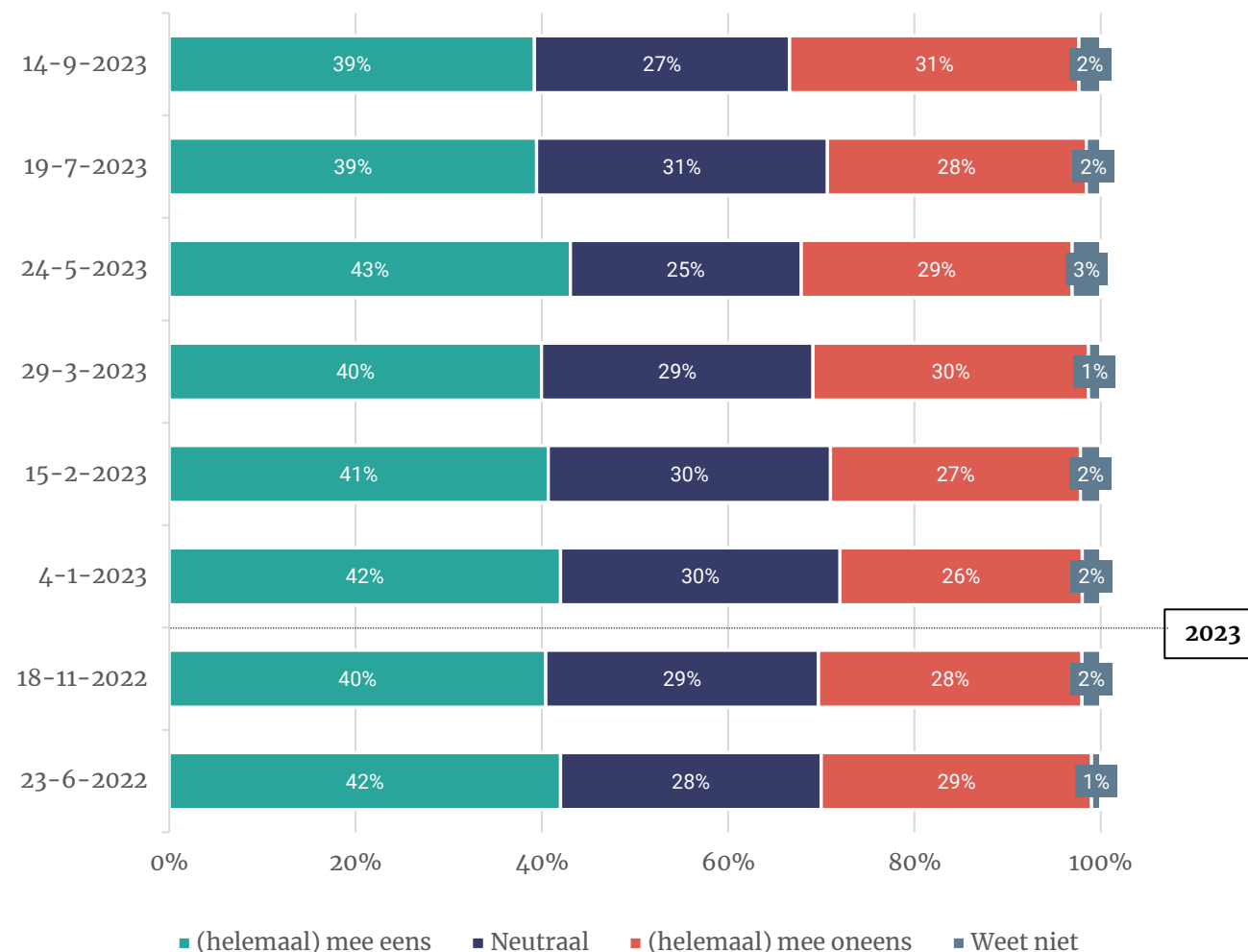
“Het kabinet neemt maatregelen om woonruimte beschikbaar te kunnen stellen voor mensen die snel een woning nodig hebben. Bijvoorbeeld door te investeren in nieuwe flexibele woningen en het ombouwen van lege kantoren. Ook vluchtelingen uit Oekraïne – die nu in de (nood)opvang zitten en niet terug kunnen keren naar hun eigen land – komen hiervoor in aanmerking.”

Inwoners kregen na deze uitleg de vraag of zij het begrijpelijk vinden dat vluchtelingen uit Oekraïne in aanmerking komen voor de nieuwe woonruimte die wordt gerealiseerd.

Vier op de tien Nederlanders hebben hier begrip voor (39%), ongeveer drie op de tien zijn het (helemaal) oneens met de stelling (31%). Hiermee ligt het aandeel dat het (helemaal) eens is met de stelling voor de tweede meting op rij op het laagste punt sinds wij deze vraag zijn gaan peilen, maar wijkt dit niet significant af van de eerdere metingen. Het aandeel dat het er (helemaal) mee oneens is, ligt juist op het hoogste punt sinds de eerste peiling, maar wijkt niet significant af van de eerste twee meetmomenten en van de meetmomenten sinds maart 2023.

- De helft van de inwoners van het westen vindt het begrijpelijk dat vluchtelingen uit Oekraïne in aanmerking komen voor de nieuwe woonruimte die wordt gerealiseerd (47%). Onder de inwoners van de drie grote steden (32%) en het oosten (35%) ligt dit aanzienlijk vaker. De inwoners uit deze regio's zijn het er in verhouding vaker (helemaal) mee oneens (drie grote steden 40%, oosten 35%) in vergelijking met het westen (22%).

Figuur 10. Het is begrijpelijk dat vluchtelingen uit Oekraïne in aanmerking komen voor de nieuwe woonruimte die wordt gerealiseerd. Basis: Alle Nederlanders; n=1.001

Gevolgen komst vluchtelingen uit Oekraïne

De komst van vluchtelingen uit Oekraïne kan verschillende gevolgen hebben voor de Nederlandse samenleving. Sinds de meting van 23 juni '22 denken ongeveer acht op de tien inwoners dat de komst van vluchtelingen uit Oekraïne zal leiden tot meer krapte op de woningmarkt. Dit is tijdens deze meting stabiel gebleven (81%). Het aandeel inwoners dat denkt dat de komst van de vluchtelingen leidt tot een verhoogde saamhorigheid, kent sinds het begin van deze peiling (41%) een duidelijke daling en ligt nu op het laagste punt (16%). De eerste daling vond al plaats tussen de eerste twee metingen (-11 procentpunt), om vervolgens tussen mei en juni '22 verder te dalen (-11 procentpunt). Tot slot is er sinds de meting van maart '23 opnieuw een lichte daling te zien (-6 procentpunt).

Bijna drie op de tien denken dat de komst van vluchtelingen uit Oekraïne leidt tot meer gevoel van onrust onder inwoners van Nederland (29%). Hoewel dit beduidend gedaald is ten opzichte van de vorige meting (-7 procentpunt), sluit deze uitkomst wel aan bij het niveau in de eerste twee peilingen en de periode tussen november 2022 en mei 2023.

Tot slot is het aandeel dat denkt dat er minder opvangplekken voor andere asielzoekers, vluchtelingen en migranten zijn, niet beduidend veranderd tussen de metingen, maar zet de licht dalende trend sinds het begin van de metingen zich wel voort.

De laatste kolom in de tabel geeft weer of er een significante ontwikkeling is tussen de eerste en laatste meting.

- Betekent dat meer mensen een gevolg als waarschijnlijk zien.
- Betekent dat minder mensen een gevolg als waarschijnlijk zien.

- In het westen denkt en kwart dat de komst van vluchtelingen uit Oekraïne meer verhoogde saamhorigheid met zich meebrengt (24%), aanzienlijk hoger dan onder de inwoners van het noorden (9%), het oosten (10%) en het zuiden (14%).
- Ongeveer een kwart van de inwoners van de drie grote steden (27%) en van het zuiden (25%) denken dat de komst van vluchtelingen meer overlast met zich mee zal brengen. In het westen ligt dit met 15 procent aanzienlijk lager.
- Bijna vier op de tien inwoners van het oosten verwachten dat de komst van vluchtelingen uit Oekraïne tot meer onrust zal leiden onder de Nederlanders (36%). In het westen ligt dit lager (23%)

Tabel 1. Welke gevolgen denk je dat de komst van vluchtelingen uit Oekraïne heeft voor Nederland? Basis: Alle Nederlanders; n=1.001 ; *Meerdere antwoorden mogelijk*

	Welke gevolgen denk je dat de komst van vluchtelingen uit Oekraïne heeft voor Nederland?												
	15-3-2022	25-3-2022	14-4-2022	6-5-2022	23-6-2022	18-11-2022	4-1-2023	15-2-2023	29-3-2023	24-5-2023	19-7-2023	14-9-2023	maart '22 - 14 september '23
Meer krapte op de woningmarkt	74%	74%	80%	75%	80%	82%	77%	79%	79%	78%	82%	81%	
Minder opvangplekken voor vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen ⁸	-	61%	60%	59%	57%	55%	54%	54%	52%	51%	51%	50%	
Een oplossing voor het tekort aan arbeidskrachten	45%	43%	43%	50%	47%	54%	52%	56%	52%	49%	54%	51%	
Verhoogde saamhorigheid (bv. toename in vrijwilligerswerk)	41%	30%	30%	28%	20%	17%	22%	19%	22%	18%	17%	16%	
Gevoel van onrust onder inwoners in Nederland ⁹	-	-	27%	28%	36%	33%	30%	31%	34%	34%	36%	29%	
Een culturele verrijking van de samenleving	31%	26%	24%	25%	23%	26%	27%	27%	27%	26%	25%	24%	
Overlast (bv. rondhangende mensen, delicten, gevoel van onveiligheid)	20%	17%	18%	15%	21%	20%	17%	17%	20%	18%	22%	22%	
Anders	6%	5%	3%	4%	4%	4%	3%	4%	3%	3%	3%	3%	
Ik verwacht geen gevolgen	6%	3%	2%	2%	2%	2%	3%	2%	3%	3%	2%	4%	

Informatievoorziening (1)

Zes op de tien inwoners hebben geen behoefte aan informatie over de verschillende onderwerpen rondom de opvang van Oekraïense vluchtelingen (62%). Na een periode waarin steeds meer mensen aangaven *geen* behoefte te hebben aan meer informatie (een stijging van 18 procentpunt tussen maart 2022 en januari 2023) is er sinds de meting van begin januari '23 (59%) een stabiel beeld te zien.

Nederlanders die wel meer informatie willen, geven aan dat dit vooral over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland op langere termijn is (21%) en welke mogelijkheden de vluchtelingen hebben om deel te nemen aan de Nederlandse samenleving (16%). Hoewel deze uitkomsten nagenoeg stabiel zijn gebleven sinds de meting van januari 2023, zien we ruim anderhalf jaar na de eerste peiling dat de informatiebehoefte over deze onderwerpen beduidend is afgenomen (respectievelijk 31% en 30% op 25 maart '23). Ook bij de andere onderwerpen is er een duidelijke afname te zien in de informatiebehoefte van inwoners. Deze daling heeft zich met name ingezet in de laatste maanden van 2022.

De laatste kolom in de tabel geeft weer of er een significante ontwikkeling is tussen de eerste en laatste meting.

- Betekent dat meer mensen over een onderwerp informatie willen.
- Betekent dat minder mensen over een onderwerp informatie willen.

Tabel 2. Over welke onderwerpen wil je meer informatie?
Basis: Alle Nederlanders; n=1.001; *Meerdere antwoorden mogelijk*

	Over welke onderwerpen wil je meer informatie?												
	15-3-2022	25-3-2022	14-4-2022	6-5-2022	23-6-2022	18-11-2022	4-1-2023	15-2-2023	29-3-2023	24-5-2023	19-7-2023	14-9-2023	Maart '22- 14 september '23
Welke mogelijkheden vluchtelingen uit Oekraïne hebben om deel te nemen aan de Nederlandse samenleving	37%	30%	27%	27%	23%	21%	19%	17%	17%	18%	17%	16%	
Over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland op langere termijn ¹⁰	-	31%	29%	26%	25%	25%	22%	23%	24%	22%	22%	21%	
Over de opvanglocaties voor vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland en in mijn omgeving	28%	24%	22%	20%	18%	16%	15%	16%	16%	14%	14%	14%	
Over de aanpak van de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne	27%	22%	20%	18%	15%	15%	14%	12%	14%	14%	14%	12%	
Wat ik zelf kan doen om vluchtelingen uit Oekraïne te helpen	21%	18%	13%	15%	8%	8%	7%	8%	6%	7%	7%	5%	
Opvang van alleenstaande minderjarigen vluchtelingen uit Oekraïne	16%	13%	11%	11%	9%	8%	9%	7%	8%	9%	7%	7%	
Anders	2%	2%	3%	3%	3%	2%	1%	2%	2%	2%	2%	2%	
Ik heb geen behoefte aan meer informatie	41%	42%	46%	48%	53%	56%	59%	59%	58%	59%	60%	62%	
Weet ik niet	4%	4%	5%	4%	3%	4%	4%	4%	4%	4%	3%	4%	

Informatievoorziening (2)

Als inwoners meer informatie willen over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, zoekt nog steeds de helft van de inwoners dit op bij de Rijksoverheid (53%). Sinds het begin van de peiling is dit stabiel gebleven. Net als in de voorgaande metingen zoeken ruim vier op de tien informatie omtrent dit onderwerp bij de gemeente (43%). Tijdens de eerste drie metingen lag het aandeel inwoners dat hier informatie zocht nog iets hoger (tussen de 47% en 51%). Vervolgens stabiliseerde dit zich rond de 42 procent, met een eenmalige uitschieter in februari (45%). Tot slot weet bijna een kwart van de inwoners niet waar ze deze informatie op zoeken (24%). Na een stijging tussen maart (24%) en mei (29%) daalt dit weer (24%).

De laatste kolom in de tabel geeft weer of er een significante ontwikkeling is tussen de eerste meting en de laatste meting.

- Betekent dat meer mensen bij de organisatie informatie opzoeken.
- Betekent dat minder mensen bij de organisatie informatie opzoeken.

Tabel 3. Als je meer informatie wil over de Nederlandse opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, bij welke organisatie(s) zoek je deze informatie dan op? Basis: Alle Nederlanders; n=1.001 ; *Meerdere antwoorden mogelijk*

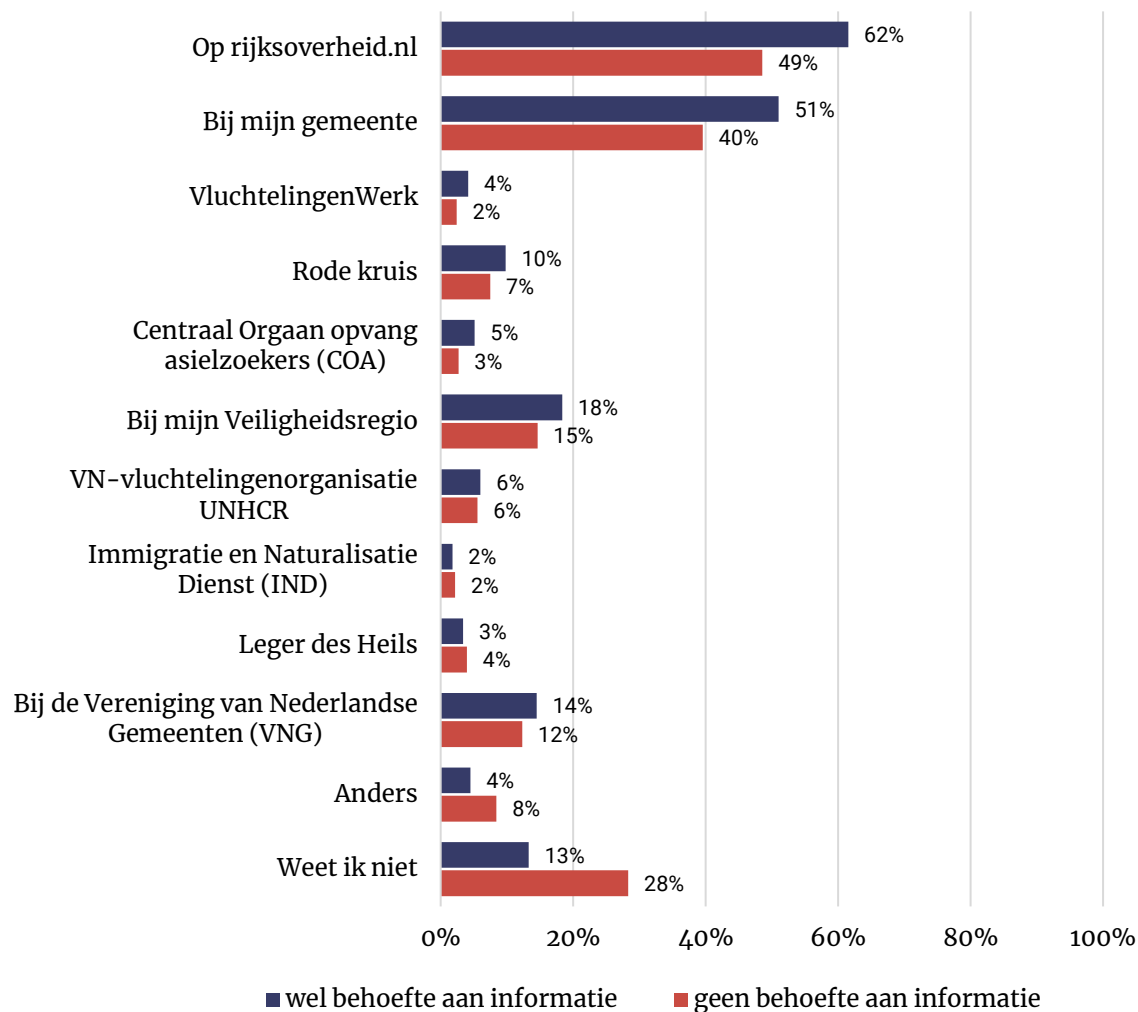
	Bij welke organisaties zoek je informatie over de Nederlandse opvang van vluchtelingen uit Oekraïne?												
	15-3-2022	25-3-2022	14-4-2022	6-5-2022	23-6-2022	18-11-2022	4-1-2023	15-2-2023	29-3-2023	24-5-2023	19-7-2023	14-9-2023	15 maart '22 - 14 september '23
Op Rijksoverheid.nl	56%	55%	56%	52%	52%	52%	52%	55%	53%	50%	50%	53%	
Bij mijn gemeente	51%	47%	48%	46%	44%	43%	42%	45%	42%	41%	41%	43%	
VluchtelingenWerk	24%	23%	18%	16%	19%	16%	16%	17%	16%	17%	17%	16%	
Rode kruis	13%	12%	10%	7%	8%	5%	6%	6%	4%	5%	5%	6%	
Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA)	13%	14%	13%	14%	16%	14%	15%	16%	13%	13%	13%	13%	
Bij mijn Veiligheidsregio	6%	5%	4%	5%	5%	5%	4%	5%	4%	4%	4%	3%	
VN-vluchtelingenorganisatie UNHCR	6%	5%	4%	4%	4%	3%	3%	3%	3%	3%	4%	4%	
Immigratie en Naturalisatie Dienst (IND)	5%	8%	6%	7%	9%	8%	8%	10%	9%	7%	8%	8%	
Leger des Heils	4%	3%	2%	2%	3%	2%	3%	3%	2%	2%	1%	2%	
Bij de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	3%	3%	3%	3%	3%	2%	2%	3%	3%	3%	3%	3%	
Anders	7%	7%	8%	10%	9%	8%	7%	7%	10%	7%	9%	9%	
Weet ik niet	19%	21%	21%	22%	23%	24%	25%	23%	24%	29%	27%	24%	

Informatievoorziening (3)

Tot slot onderzochten we nog of er een verschil was tussen inwoners die al dan geen behoeften hebben aan informatie en waar zij deze informatie vandaan halen. Hieruit blijkt dat inwoners die wel behoefte hebben aan informatie in verhouding vaker op Rijksoverheid.nl (62%) of bij hun gemeente (51%) kijken voor informatie. Onder inwoners die geen behoefte hebben aan informatie ligt dit aanzienlijk lager (resp. 49% en 40%).

Bijna een op de drie van de groep die geen behoefte heeft aan informatie (28%), geeft het aan niet te weten bij welke organisaties zij informatie opzoeken. Dit ligt beduidend hoger dan onder de inwoners die wel behoefte hebben aan informatie (13%).

Figuur 11. Behoefte aan informatie naar waar men hun informatie opzoekt. Basis: Alle Nederlanders; n=1.001

Bijlage A – Data flitspeilingen

2022

- Peiling 1: 14 – 15 maart
- Peiling 2: 24 – 25 maart
- Peiling 3: 13 – 14 april
- Peiling 4: 5 – 6 mei
- Peiling 5: 22 – 23 juni
- Peiling 6: 17 – 18 november

2023

- Peiling 7: 3 – 4 januari
- Peiling 8: 14 – 15 februari
- Peiling 9: 28 – 29 maart
- Peiling 10: 23 – 24 mei
- Peiling 11: 18 – 19 juli
- Peiling 12: 13 – 14 september

Bijlage B - Eindnoten

- ¹ De stelling ‘Voor langdurige opvang van vluchtelingen uit Oekraïne verkies ik kleinschalige locaties boven grootschalige locaties’ is voor het eerst uitgevraagd tijdens de meting van 14 april.
- ² De stelling ‘Het heeft mijn voorkeur dat vluchtelingen uit Oekraïne zoveel mogelijk verspreid over het land worden opgevangen’ is licht gewijzigd tijdens de meting van 24 mei 2023 . Oorspronkelijk was de stelling: Het heeft mijn voorkeur dat vluchtelingen uit Oekraïne worden opgevangen op zoveel mogelijk locaties verspreid over het land’ . Hierdoor is een zuivere 1-op-1 vergelijking tussen de metingen van voor 24 mei 2023 daarna niet mogelijk.
- ³ De stelling ‘Vluchtelingen uit Oekraïne mogen langer dan een jaar in Nederland worden opgevangen’ is sinds de meting van 23 juni 2022 niet opnieuw uitgevraagd. De stelling ‘vluchtelingen uit Oekraïne die niet meer terug willen naar hun thuisland, mogen zich definitief in Nederland vestigen’ is voor het eerst tijdens de meting van 18 november 2022 uitgevraagd.
- ⁴ Sinds de meting van 18 november 2022 wordt er bij de stelling ‘Het is logisch dat vluchtelingen uit Oekraïne een andere status (Richtlijn Tijdelijke Bescherming) hebben dan vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen’ een extra toelichting gegeven. Door een lichte wijziging in de context waarin de vraag gesteld werd, zijn de uitkomsten van voor 18 november 2022 niet één op één te vergelijken met de uitkomsten daarna.
- ⁵ De stellingen van figuur 6 zijn voor het eerst uitgevraagd tijdens de meting van 18 november 2022.
- ⁶ De stelling ‘Volwassen vluchtelingen uit Oekraïne zouden hulp moeten krijgen bij het zoeken naar passend werk’ is voor het eerst uitgevraagd tijdens de meting van 24 mei 2023.
- ⁷ Tijdens de meting van 18 november 2022 en 15 februari 2023 is het aantal opvangplekken in de vraagstelling gewijzigd. Hierdoor is een zuivere vergelijking van de uitkomst en over de gehele periode niet mogelijk. Tijdens de meting van 24 mei 2023 zijn de antwoordopties aangepast; ‘uit Oekraïne’ is nu toegevoegd aan de antwoordopties.
- ⁸ Het mogelijke gevolg ‘Minder opvangplekken voor vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen’ is voor het eerst toegevoegd tijdens de meting van 25 maart 2022.
- ⁹ Het mogelijke gevolg ‘Gevoel van onrust onder inwoners in Nederland’ is voor het eerst toegevoegd tijdens de meting van 14 april 2022.
- ¹⁰ Het onderwerp ‘over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland op langere termijn’ waarover men mogelijk meer informatie wil, is voor het eerst toegevoegd tijdens de meting van 25 maart 2022.

Bijlage bij figuur 2-stelling 1

	Het heeft mijn voorkeur dat vluchtelingen uit Oekraïne zoveel mogelijk verspreid over het land worden opgevangen. ²											
	15 maart '22	25 maart '22	14 april '22	6 mei '22	23 juni '22	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23
(helemaal) mee eens	73%	70%	68%	71%	67%	70%	69%	70%	65%	65%	73%	68%
neutraal	17%	18%	20%	16%	19%	17%	19%	17%	21%	20%	16%	20%
(helemaal) mee oneens	7%	7%	9%	9%	10%	9%	8%	8%	11%	9%	8%	8%
weet niet/ geen mening	3%	5%	3%	3%	4%	4%	4%	4%	4%	6%	3%	5%

Bijlage bij figuur 2-stelling 2

	Voor langdurige opvang van vluchtelingen uit Oekraïne verkies ik kleinschalige locaties boven grootschalige locaties ¹									
	14 april '22	6 mei '22	23 juni '22	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23
(helemaal) mee eens	65%	62%	65%	66%	67%	65%	65%	65%	68%	63%
neutraal	18%	22%	20%	19%	19%	21%	20%	17%	18%	18%
(helemaal) mee oneens	8%	6%	8%	6%	7%	7%	7%	9%	8%	9%
weet niet/ geen mening	8%	10%	7%	8%	7%	6%	8%	8%	5%	9%

Bijlage bij figuur 2-stelling 3

	Nederland moet vluchtelingen uit Oekraïne opvangen, ongeacht etniciteit											
	15 maart '22	25 maart '22	14 april '22	6 mei '22	23 juni '22	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23
(helemaal) mee eens	76%	75%	70%	73%	68%	66%	68%	67%	64%	64%	62%	57%
neutraal	16%	15%	17%	17%	17%	20%	20%	19%	20%	18%	20%	21%
(helemaal) mee oneens	7%	8%	11%	10%	13%	13%	11%	13%	14%	15%	16%	20%
weet niet/ geen mening	1%	2%	2%	1%	1%	2%	2%	1%	1%	3%	2%	2%

Bijlage bij figuur 2-stelling 4

	Nederland moet zoveel mogelijk vluchtelingen uit Oekraïne opvangen als nodig is											
	15 maart '22	25 maart '22	14 april '22	6 mei '22	23 juni '22	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23
(helemaal) mee eens	56%	54%	51%	50%	44%	40%	43%	40%	39%	38%	37%	37%
neutraal	25%	25%	25%	25%	24%	26%	24%	26%	26%	27%	26%	27%
(helemaal) mee oneens	17%	19%	23%	25%	30%	33%	32%	33%	33%	33%	36%	34%
weet niet/ geen mening	1%	1%	2%	1%	2%	1%	1%	1%	1%	3%	1%	1%

Bijlage bij figuur 2-stelling 5

	Vluchtelingen uit Oekraïne moeten worden opgevangen in Oost-Europese buurlanden											
	15 maart '22	25 maart '22	14 april '22	6 mei '22	23 juni '22	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23
(helemaal) mee eens	39%	39%	39%	37%	43%	38%	37%	37%	39%	36%	39%	40%
neutraal	32%	33%	32%	35%	33%	37%	35%	39%	35%	36%	36%	35%
(helemaal) mee oneens	27%	27%	26%	26%	23%	23%	27%	22%	24%	25%	22%	21%
weet niet/ geen mening	1%	2%	3%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	4%	2%	3%

Bijlage bij figuur 3-stelling 1

	In mijn gemeente mogen vluchtelingen uit Oekraïne worden opgevangen											
	15 maart '22	25 maart '22	14 april '22	6 mei '22	23 juni '22	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23
(helemaal) mee eens	84%	84%	80%	82%	79%	77%	82%	81%	77%	76%	76%	74%
neutraal	10%	10%	12%	11%	11%	14%	10%	11%	14%	13%	13%	13%
(helemaal) mee oneens	5%	4%	6%	6%	8%	7%	6%	7%	7%	9%	9%	9%
weet niet/ geen mening	2%	2%	2%	1%	1%	2%	2%	1%	1%	2%	2%	3%

Bijlage bij figuur 3-stelling 2

	In mijn buurt mogen vluchtelingen uit Oekraïne opgevangen worden											
	15 maart '22	25 maart '22	14 april '22	6 mei '22	23 juni '22	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23
(helemaal) mee eens	82%	81%	77%	80%	75%	74%	78%	76%	73%	73%	73%	71%
neutraal	11%	11%	13%	11%	14%	15%	12%	13%	16%	14%	14%	15%
(helemaal) mee oneens	6%	5%	8%	8%	10%	9%	9%	9%	10%	11%	11%	12%
weet niet/ geen mening	2%	2%	2%	1%	1%	2%	2%	1%	1%	2%	2%	2%

Bijlage bij figuur 3-stelling 3

	Vluchtelingen uit Oekraïne mogen net zo lang in Nederland blijven, totdat het in hun eigen land weer veilig is											
	15 maart '22	25 maart '22	14 april '22	6 mei '22	23 juni '22	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23
(helemaal) mee eens	79%	79%	74%	77%	73%	75%	79%	76%	77%	75%	74%	71%
neutraal	14%	13%	15%	15%	15%	14%	12%	14%	12%	11%	15%	15%
(helemaal) mee oneens	6%	5%	8%	7%	11%	9%	8%	9%	10%	11%	10%	12%
weet niet/ geen mening	2%	2%	3%	1%	1%	2%	1%	1%	1%	3%	2%	1%

Bijlage bij figuur 3-stelling 4

	Vluchtelingen uit Oekraïne mogen langer dan een jaar in Nederland worden opgevangen ³				
	15 maart	25 maart	14 april	6 mei	23 juni
(helemaal) mee eens	60%	59%	58%	64%	62%
neutraal	22%	23%	23%	19%	20%
(helemaal) mee oneens	11%	10%	12%	12%	14%
weet niet/ geen mening	7%	8%	6%	5%	5%

Bijlage bij figuur 3-stelling 5

	Vluchtelingen uit Oekraïne die niet meer terug willen naar hun thuisland, mogen zich definitief in Nederland vestigen ³						
	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23
(helemaal) mee eens	22%	25%	23%	26%	24%	22%	22%
neutraal	26%	27%	29%	28%	27%	25%	24%
(helemaal) mee oneens	50%	46%	46%	44%	46%	51%	51%
weet niet/ geen mening	2%	3%	2%	2%	4%	3%	4%

Bijlage bij figuur 3-stelling 6

	Ik wil vluchtelingen uit Oekraïne bij mij thuis opvangen											
	15 maart '22	25 maart '22	14 april '22	6 mei '22	23 juni '22	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23
(helemaal) mee eens	8%	6%	4%	3%	3%	4%	2%	3%	3%	3%	3%	3%
neutraal	19%	16%	10%	13%	10%	9%	11%	10%	9%	8%	8%	7%
(helemaal) mee oneens	68%	72%	79%	79%	83%	83%	82%	83%	84%	84%	85%	86%
weet niet/ geen mening	5%	6%	7%	5%	4%	4%	5%	4%	3%	5%	3%	4%

Bijlage bij figuur 4-stelling 1

	Het is logisch dat minderjarige kinderen uit Oekraïne recht hebben op Nederlands onderwijs ⁵						
	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23
(helemaal) mee eens	83%	85%	85%	82%	79%	81%	84%
neutraal	11%	8%	9%	10%	12%	12%	10%
(helemaal) mee oneens	6%	5%	5%	7%	8%	6%	6%
weet niet/ geen mening	1%	1%	1%	1%	2%	1%	1%

Bijlage bij figuur 4-stelling 2

	Het is logisch dat vluchtelingen uit Oekraïne recht hebben op opvang en medische zorg ⁵						
	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23
(helemaal) mee eens	81%	85%	84%	82%	81%	82%	81%
neutraal	11%	10%	9%	11%	10%	12%	12%
(helemaal) mee oneens	7%	5%	6%	6%	7%	6%	6%
weet niet/ geen mening	1%	0%	0%	0%	2%	0%	1%

Bijlage bij figuur 4-stelling 3

	Het is logisch dat vluchtelingen uit Oekraïne gelijk mogen werken in Nederland ⁵						
	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23
(helemaal) mee eens	67%	66%	66%	66%	64%	66%	65%
neutraal	18%	18%	18%	17%	17%	17%	17%
(helemaal) mee oneens	14%	13%	14%	16%	15%	15%	16%
weet niet/ geen mening	1%	2%	2%	1%	3%	2%	2%

Bijlage bij figuur 4-stelling 4

	Volwassen vluchtelingen uit Oekraïne zouden hulp moeten krijgen bij het zoeken naar passend werk		
	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23
(helemaal) mee eens	66%	67%	67%
neutraal	22%	20%	20%
(helemaal) mee oneens	9%	11%	12%
weet niet/ geen mening	3%	2%	2%

Bijlage bij figuur 4-stelling 5

	Nederland moet volwassen vluchtelingen uit Oekraïne gratis Nederlandse taallessen aanbieden ⁵						
	18 november '22	4 januari '23	15 februari '23	29 maart '23	24 mei '23	19 juli '23	14 september '23
(helemaal) mee eens	56%	61%	60%	60%	57%	59%	59%
neutraal	26%	24%	23%	22%	23%	22%	23%
(helemaal) mee oneens	17%	14%	15%	16%	17%	17%	17%
weet niet/ geen mening	2%	2%	2%	2%	3%	1%	2%

I&O Research

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KvK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl